

ADDENDA

AD

Galg Fe.

PRÆFATIONEM

521 A. 12.
2

QUÆ EDITIONI SECUNDÆ

TRIUM LIBRORUM

GULIELMI BELLENDENI

D E S T A T U,

PRÆFIXA EST.

L O N D I N I,

A P U D J. D E I G H T O N,

1788.

FH

MVSEVM
BRITANNICVM

ADDENDA

A D

PRÆFATIONEM.

Vide Pag. 7. et post verbum *placuerit* lin. 15. *Lege*

ILLUD etiam addo, vehementerque ad rem pertinere arbitror, Burkium, quicquid ageret, et quoctunque se animo et cogitatione flesceret, maximarum semper videri rerum scientiam consecutum esse, deque artibus ferè omnibus, quæ cum humanitate coniunctæ sint, optimè et pulcherrimè scripsisse. Sunt tamen, qui eloquentiae rationes ab elegantia doctrinæ segregandas ¹ putent, et in quodam ingenii atque exercitationis genere ponendas. Gratulemur illis quidem, sine litteris et sine disciplina disertis. Verum enim in Burkio, cùm admirabilis quædam ad dicendum natura eluet, tum ratio inest bonis artibus instituta, multisque curis ac vigiliis elaborata. Græcae nimirum linguae Latinæque sermonibus animum is suum penitus imbutum esse idcirco voluit, quod ii ornamenta propria et quasi legitima Oratoris potissimum suppeditant, et consuetudinem similiter Anglice dicendi sensim afferunt.

De Orat. lib.
1. pag. 88.

Leftitavifſe

⁴ Brutus pag. Lectitavisse Platonem, ¹ atque etiam audivisse dicitur
^{143.}

Demosthenes, quod quidem gravissimus Auctor Marcus Cicero contendit ex genere et granditate verborum apparet. Burkius autem, quam sit planè perfecteque eruditus, quot Poetas noverit, quot Oratorum scripta sit illa divina memoria complexus, liquidò patet ejus ex orationibus, in

² Brutus pag. quibus unctius ² quoddam, et litteratus dicendi genus
^{140.} esse doctissimus quisque senserit. Ingenium profectò illius

³ Brutus pag. admodùm adolescentis, sicut Phidiæ ³ signum, simul aspectum et probatum est. Quoniam vero multos intelligebat de facultate et gloria tantum detraxisse, quantum imminuissent industriae, summum illud suum studium nunquam remisit, et summo labore superavit sui satietatem.

In dicendo quid rectum sit, paucorum est via et arte intelligere. Qualis autem ipse Orator sit, ex eo, quod effecit, facilè quivis judicare poterit. Quare ad ea respiciamus, de quibus, antequam in hanc Senatus noctem incidimus, eadem semper fuit populi acerrimorumque estimatorum sententia. Nemo igitur, inter viros, vel eruditos, vel disertos, inveniri potest, qui diligentius quam Burkius, litterarum scientiæ operam dederit. Nemo qui philosophiam illam matrem omnium benè factorum, benéque dictorum, coluerit exquisitiùs—nemo qui exercitationem mentis à studiis quæ reconditis in artibus versantur, faciliùs transtulerit ad causas populares—nemo qui rerum, et veterum et recentiorum memoriam vel arctiùs vel copiosius tenuerit—nemo qui delectandi gratia jucundiùs sit à proposito parumper egressus, et à severitate ad risum lenius deduxerit animos audientium—nemo qui ad fletum eosdem, si res postularet, atque ad misericordiam vehementius deflexerit—nemo denique qui aut omni lepore et urbanitate conditor fuerit, aut magnificentia et splendore elatior. Hæc cui contingent, eum iterum ac sèpiùs dixerim Atticè loqui, stylumque afferre, qui, cùm suavitate sensus multitudinis

[†] Nemo unquam urbanitate, nemo lepore, et ~~festivitate~~ festivitate conditor, &c.

titudinis perfundat, tum verborum concinnitate et pondere sententiarum mentes doctorum attentique audientium perfringat.

Peringeniosis neque satis doctis hominibus plerumque
contingit, ut melius potest se dicere posse quam scribere,
eaque de causa satis magnam se credant adeptos esse glo-
riam, etiam si, quid in eloquentia profecerint, in arbitrium
docti atque intelligentis existimatoris nunquam venerit.
Magno etiam plausu saepè excipiuntur orationes, quæ per-
vulgatae mox, et in manibus jactatæ et excusæ frigent,
atque, ut ita dicam, flaccescent. Chatamus erat ille qui-
dem fortis vir, animosusque et metuendus Orator, et ve-
rissimis politici hominis laudibus exornatus: sed dicendi
lenociniis opinionem faciebat majorem, quam quanta in
eo erat facultas ¹. Eadem sanè illi, quæ Cromwellio, ^{Brutus pag.}
~~αγχιωσα~~ erat, ut penè ipsa oculorum contentionе et con-
jectu perspiceret, quid ii, quibus persuadere aliquid vellet,
aut cogitarent, aut sentirent, aut opinarentur, aut ex-
pectarent, aut extimescerent. Cum hac autem facultate
sagaciter pervestitandi consilia hominum intimosque sen-
sus, alia quædam conjuncta sunt, quæ Cromwellio, quem
aceperimus, cum in senatu diceret, tardum in cogitando et
in instruendo dissipatum fuisse, minus contigerant. Ete-
nim in Chatamo inerat jam tum, cum ad dicendum ^{2 ανόπτες}, ^{Iliad. 1. lib.}
præproperum et fervidum ingenium, verborumque cursus
quidam concitator, et interdum sonitus, quo completae
adversariorum aures obsurduerunt. Ipso in Homine quo-
que naturalem quandam auctoritatem fuisse memini, quæ
et Orationi audientiam faceret, et Oratori fidem maximam
conciliaret, et ab auditorum animis vicitis atque expugna-
tis, quas vellet sententias, extorqueret. Etsi ad docendum
videtur, atque ad delectandum minus paratus fuisse, erat
tamen lateribus pugnans, concitans ³ animos, se se jactans
atque ostentans, vehemens, stomachosus, ⁴ Victoria denique ^{Brutus pag.}
^{148.}

+ Zococeris aploeta ² caeruleoornata
obscurior. Cie. Som. Scip. 5.

mononaaotstlepo
ipsa ferocior impotentiōque. Sæpè erat in laudando gra-
 vis, sæpiùs in vituperando acer et acerbus, in altercando
 idem cum aculeo aliquo et maledicto nonnunquam facetus.
 At remove ista augustiora, quæ in ipso penè nomine Chat-
 ami continentur—Tolle illud quod Demostheni videbatur

* Orat. pag. in Oratore esse primum, secundum, ¹ tertium, et quidem
 158. in Chatamo ad laudem, atque admirationem consequendam
 eminebat singulare, et propè incredibile—Tolle dignitatem
 formæ—tolle vocis splendorem et magnitudinem—tolle
 corporis istos motus plenissimos semper artis, et interdum
 molestos, et ad Scenam potius quam ad Senatum institutos.
 Næ in orationibus illis ipsis, quibus nihil unquam per-
 fectius existisse auditores aiebant, vix quidquam invenies,
 vel quod aurium sensum feriat suavitè afficiat, vel quod
 ad intelligentium judicium argutè et distinctè expositum
 sit, vel denique quod lentè et fastidiosè æquus lector pro-
 baverit, aut poscere semel inspectum velit.

* Brutus pag. Chatami fateor tantam animi ² magnitudinem fuisse, ut
 151. sibi omnia, quæ clarissimorum civium essent, vindicaret, et
 summa dignitate obtineret. Ad hanc egregiam et præcla-
 ram virtutis indolem, accessit quædam ad amplitudinem et
 gloriam et ad res magnas benè gerendas, divinitùs adjuncta

³ Or. pro Leg. fortuna ³. De munere porrò quod sibi mandatum esset,
 Man. pag. 313.

⁴ Liv. Lib. 26. ita magno “ et elato animo, Scipio ⁴ instar, in Se-
 cap. 19. “ natu differuit, ut ardorem eum, qui refederat, excitaret

“ rursus novarētque: et impleret homines certioris spei,
 “ quam quantam fides promissi humani, aut ratio ex fidu-
 “ cia rerum subjecere” vel “ solet,” vel in alio quopiam
 debuisset. At verò gravissimè ii falluntur, à quibus Chatamus existimatur, non modò cum primis eloquens, sed
 tanquam germanus quidam Demosthenes. Erat ille Græ-
 cus ab omni laude felicior; nam eo, cùm nunquam gra-
 vior quisquam existit, tum neque callidior neque tempe-

⁵ Orat. p. 156. rantior. ⁵ Qui autem in hoc solo se exercet, ut præceps
 ardēnsque

*ferociosus impotens origine reddit
 Victoria. Cic. Fam. 4. 9.*

ardensque et grandiloquus sit; qui nihil solet leniter, *Cic. De Orat.*
nihil explicatè, nihil definitè dicere, is stomacho plus dare, *9.14.*
quam consilio videtur, et propè abesse à quadam orationis
insania. Chatamus quicquid habuit, quantum fuit, illud
ferè totum habuit vel à natura, vel ab usu. Quamobrem,
et si volubilis atque incitatus in dicendo fuit, idem illi ac-
cedit, quod et Galbae ¹ acciderat, ut, cuius in verbis mens ² Brut. p. 141.
ardentior spirasset, ejus in scriptis omnis illa vis, et quasi
flamma Oratoris extingueretur.

Jam verò in Burkio, ut ad illud, quod in dicendo sum-
mum esset, excurrere atque evolare ² videretur, domesticus ³ Brut. p. 151.
etiam labor ad Senatorium accessit. Quibus regionibus
vitæ spatium est circumscriptum, iisdem eloquentiae suæ
commemorationem Burkius terminari noluit. Posteriorum
qui et sine odio, et sine gratia judicabunt, gravissimam
illam de ingenio suo sententiam Burkius nequaquam aut
extimuit, aut certè defugit.

Permultos esse scio, qui, cum stylum esse videant optimum
dicendi effectorem et magistrum, maxima concin-
nitate, maximaque arte inter scribendum tractent omnia,
iudicemque ex umbraculis doctorum hominum in solem tra-
ducti, non modò præclarè ab ipsis cogitata eloqui nequeant,
sed inopes et propè hebetes videantur. Burkius autem,
et si persuasum habuit nihil magis ad loquendum proficere
quam scriptionem, armis tamen est pariter ac palæstra in-
stitutus. ³ Quem verò non ingenii solùm vis sed etiam ⁴ Brut. pag.
naturalis quidam impetus in dicendo inflammavit, eun-
dem, cum otiosus stylum prehenderet, motus ille animi
ardorque nunquam defecit. Quæ cum ita sint, quod de
historia, quam ipse summo labore consecisset, ⁴ Thucydides ⁵ Thucyd. pag.
prædicavit, illud ipsum de orationibus suis merito Burkius ^{18. edit. Duker}
prædicaverit κῆρυξ ἴση μᾶλλον ή αγώνισμα ἵς τὸ πάρα-
χρημα ακέσει σύγκειθαι.

Hominum hic mos est, ut nolint eundem plurimis rebus excellere. Opera autem, quæ Burkius edidit, varia, et in suo quæque genere egregia, quis non legit, summo cum fructu, summâque voluptate? Verùm de Oratore, qualis et quantus sit, jam non quærimus, sed de Critico, ac Philosopho.

Criticæ artis scientiam, ab aliis illam quidem exceptam, sed auctam per se, plurimis et illustrioribus litteris Burkius explicavit; atque hac quidem in parte stylus est illius limatus facetusque, neque tamen nimia religione attenuatus. Jam quis ignorat Philosophorum sermonem plerunque contractiorem esse atque horridiorem, quam tritæ hominum aures patientur? At grave illud virus sordesque, ut ita dicam, orationis, Burkius sua elegantia et munditia omnino pepulit, et rebus, quæ spinosiora omnia et exiliora quondam pepererant, iis nunc demum accommodavit fusius quoddam, et uberioris, et splendidius explicandi genus. Qui autem tot præclara ipse scripsit, alios etiam, quemadmodum benè et ornatè scribere possent, cùm præceptis tum exemplo docuit. Etenim sive orationes, verbis sonantibus et exquisitis sententiis plenissimas concinnat, sive judicium illud suum acre et subtile ad artes componendas transfert, scripta sunt ejus omnino omnia hujusmodi, ut legentium ingenia non solum acuere possint, verùm etiam alere, atque informare.

*Vide pag. 7. & post verbum *sua* lin. 21. Lege*

Intelligo quam in lubrico et difficiili loco verser: neque enim defuturos esse arbitror, qui clamitent nos nostris verbis nimis haec magna facere, quibus videamus etiam nimio quodam Burkii studio atque amore abripi, qui denique non erubescant conqueri, nos ea, quæ in Burkio prorsus

non

non sint, impensis et verbosis collaudare. At qui possunt de eo dici longè plura, et longè majora. Hæc etiam ipsa quæ à me verè dicta sunt, vellem quispiam alius vel uberioris dixisset, vel pro rei magnitudine ornatius. Illud tamen consideratè et constanter dico, de iis, qui simul distinctè et ornatè dicendo, peritèque scribendo scienterque, magni sunt aut fuerunt, neminem esse, qui vel ob ingenium, vel ob doctrinam, vel ob benevolentiam, vel ob pietatem, vel ob ulla viri sapientis et boni virtutes, Burkio anteponi debeat.

De uno eorum hominum, quorum est multis magnisque rebus spectata virtus, esto hoc non magis benevolentiae meæ, quam judicii testimonium simplex ac sincerum.

Vide pag. 8. & post verbum *concitarent* lin. 30. *Lege*

Causæ eorum, qui in honorum contentionе versantur, sæpè possunt videri propè pares. Sæpè inter clarorum ac potentium virorum odia et discordias, aliquid est in utraque parte, quod boni cives probaverint. Sed cùm rerum ipsarum incerti sint exitus, earumque fontes in profundo abditi, nihil me videre fateor, quod illas leniores privatæ vitæ et suaviores virtutes jure impediat: nihil, quod in officiis grati animi fungendis, anceps vel lubricum sit; nihil, quod debeat beneficiorum in quempiam collatorum, præsertim nulla unquam injuria interposita, memoriam penitus delere. Ecquidnam igitur, magis ut vellem, accidere potuit, quam quòd ea, quæ de Northii proditoribus dixi, minùs sunt probata? Evidem non magnopere studeo, quòd hominibus placere possim, quorum præcordia, benè novi, inter legendum tacita culpa sudaverint. At mea in se moderatio et modestia, quæ et quanta sit, nunc demum à me ipso intelligent licebit.

¹ Vid. Dedicat.
ad Dom. North.

Qui

Qui inter Academias spatha et sylvas, quid verum et de-
cens sit, querere se profitentur, pacis, otii, tranquillitatis
studiosi volunt videri; neque hanc laudem detrahere
ausim multis et bonis, quos doctrinæ magis quam divitiarum
cupidos esse, et in spernendis honoribus quam captandis
fortiores cognoverim. Sed in subita illa, quæ in Northium
eruperat, calamitate, serpsit mali contagio, et penè dix-
erim, invasit in hasce amcas Musarum sedes, in hoc
optimarum artium domiciliū et quasi sacrarium, in hunc
ipsum bonorum morum propè portum et perfugium.

Sic. 1. 50.

* Lucian. in
Timone.

Multi clam quidem mussitantes, vulgo tame naiebant,
indignum esse facinus, quod Northius diceret, se, quod
temporibus reipublicæ et communī civium saluti inserviret,
odium, quod inter se et Foxium exstisset, ex animo velle
deponere. Alii in gratiam ejus et dignitatem cæcas insidias
tendebant. Alii in ejusdem famam immanibus atque impor-
tunis conviciis invehebantur. At cujus viri? nempe ejus,
quem fatis comiter et benignè salutaverant, τὸν καὶ πρὸ πολ-
λῶν σωτῆρα καὶ ἐνεργέτην αὐτῶν γεγενημένον. Quamobrem,
teterima horum facinora cum recordabar, sœpè meum
animum magnus atque acerbus angebat dolor: sœpè illa
incendebat liberrima indignatio, qua confidere potui, et
fortasse debui, ut non solùm in rem ipsam gravis offendio,
verùm etiam odium in quosdam homines concitaretur, sœpè
justum et debitum omnium bonorum.

Vereor ne, hæc qui non viderint, omnia me nimis au-
gere arbitrentur: quæ tamen ita esse, ut à me dicta sunt,
liquidò ipse non tam auritus quam oculatus testis confirmare
ausim. Verùm enimverò cum hisce desertoribus domini
et regis sui, quam quidem potero leniter et remissè, agam.
Quam magna cum libertate notabo rem, ea quorsum per-
tineat, in medio relinquam. Neminem in tanta tamque
fæda perfugarum colluvie, neminem, inquam, planè et

disertè

He who not long ago was their master & benefactor.

expressly

disertè nominabo—Quare nemo mecum, vel apertas ini-
micitias, vel obscuras similitates suscipere poterit, nisi qui
antè de sé voluerit confiteri.

Quod ad Northium attinet, documentum is &c.

Vide pag. 10. et post verbum *indicit* lin. 25. *Lege*

πολὺς μὲν ὁ τόνος, αὐτάρκεν δ' οὐ χάρις.¹

¹ Dion. Hal.
Judic. de De-
mosth. p. 171.
edit. Sylburg.

Vide pag. 13. et post verbum *rapiat*, lin. 18. *Lege*

Quoniam verò, de Foxio, cæterisque, qui vel eum antecesserint ætate, vel ei suppare sint, comparatio quædam et contentio incidere potest, meam de ea re opinionem hisce summi Critici verbis totam complectar.

Τοιαῦτη δὴ καταλαβὼν τὸν πολιτικὸν λέξιν, γῆω κεκινη-
μένην ποικίλως, καὶ τηλικύτοις ἐπεισελθὼν ἀνδράσιν, ἐνὸς
γένενδος ἡξίωσε γενέσθαι ζηλῶτης, γῆε χαρακτῆρος, γῆε ἀν-
δρός· ἡμιέργυς τινὰς ἀπαντᾶς οἰόμενος εἶναι καὶ ἀτέλεις· ἐξ
ἀπαντῶν δ' αὐτῶν ὅσα κρατίσ-α καὶ χρησιμώτατα ἦν, ἐκλεγό-
μενος, συνύφαινε, καὶ μίαν ἐκ πολλῶν διάλεκτου ἀπελέπει,
μεγαλοπρεπῆ, λιπήν· περιτῆν, ἀπέριτον· ἐξηλαγμένην,
συνήθη· πάνηγυρικὸν, ἀληθινόν· ἀυτηράν, ἀλαράν· σύλονον,
ἀνειμένην· ἥδεῖαν, πικράν· ἥθικὸν, παθητικόν· ωδὴν διαλ-
λάτησαν τῷ μεμυθευμένῳ παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις ποιῆαις Πρωτέως.²

² Dion. Hal.
Judic. de De-
mosth. p. 167.

Transpone parag. pag. 22. his verbis incipientem “ Qui splendida &c.” post verbum *εἴλετο* pag. 20. lin. 15. et deinde post verbum *οἱ μάζεται* *Lege*

Qui sibi videntur multūm in posterum prospicere, et ex usu rerum maximarum, potius quam ex conjectura, ar-

gumenta sua instituunt, consilia τὰ δεῖνα, quantum ad speciem, et colorem civitatis adjunxissent, tantum à succo ejus et sanguine detraxisse arbitrantur. Atqui compertum ille habet se in campum descendisse, in quo vel ingenium, vel fiducia sui excurreret et cognosceretur. Alii interea, possint, necne, vel principium eorum, quæ ipse proposuerit, inventire, vel exitum evolvere, de ea quidem re non magnopere laborat. Rerum quippe ipsarum, cum magnitudinem, tum multò magis ipsam novitatem, eò valere intelligit, ut animos hominum vehementer percellant, et ad causas, quæ in paucorum voluntatibus abditæ et retrusæ sint, magna cum inanitate et errore explorandas incitent,

* Antiphanes
in Alcestide.

Ἐπὶ τὸ καινοργεῖν Φέρει
Τὸν νοῦν ἔκεινος, τῷτο γιγνώσκων, ὅτι
Ἐν καινὸν ἐγχείρημα, καὶ μνημόνη
Πολλῶν παλαιῶν ἐστὶ χρησιμώτερον.

Vide pag. 22. et post verbum πράτιστας lin. 18. *Lege*

Hostium promissa, quò cadant, quām fragiles sint humanæ res caducæque, quām inanæ et fallaces nostræ de pace, quæ diuturna esset futura, cogitationes, ipsa belli suspicio satis comprobavit. Videmur fanè breve in tempus cura et metu esse relevati. Nec verò dissimulandum esse arbitror, quām diligenter ὁ δεῖνα ad salutem patriæ aliquando incubuerit; idque, ut occurreret atque obstareret consiliis Gallorum, quos paucis antè mensibus Populi Anglicani socios et amicos esse dictitasse. Bellum cum ostendisset, pacem habuit. Sed rem tantam, tamque præclara-

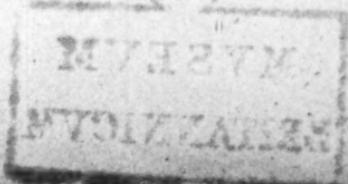
ram

ram subito inchoatam relinquere, fortis animi et constantis non erat. Quid enim? norunt omnes, quām sit lubrica Gallorum fides, quām importuna eorundem ambitio, et perniciosa. Norunt etiam, quantae sint tenebræ et caligo temporum nostrorum, quantae rebus Europearum gentium procellæ jamdudum impendeant, quanta jam in Borealis regionibus concitata sit atque intonuerit tempestas. Profectò hoc, quicquid est mali, longius opinione disseminatum est, penitusque infixum in ipsis radicibus cupiditatum, et libidinum regiarum. Sed prolatando et differendo regum πολεμησόντων consilia, vel infringi, vel impediri nullo modo possunt. Quacunque ratione præcidendæ sunt belli causæ, celeriterque et vigilanter, et fortiter, ipsum bellum profligandum est. Πότε ἐν ἀχρὶ πράξομεν; ἐπειδὰν τι γένηται; νῦν δὲ τί χρὴ ταὶ γιγνόμενα ἡγεῖσθαι; οὐ γάρ οἴοι τε ἐισὶν οἱ ἔχθροι, ἔχουτες ἂ κατερχυμένοι ἐστὶν, μένειν ἐπὶ τέλων ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλονται¹. ὅρῳ δὲ αὐτὸς καὶ νῦν ὡχὺ ὑπὲρ τῷ μὴ παθεῖν πόλεμον ἀιρεσθας μέλλοντας, ἀλλ' ὑπὲρ τῷ κομίζεσθαι τὴν πρότερον ὅστιν ἔχοτοις δύναμιν². Ἡμεῖς δ' ἐπειδὰν πυθῶμεθά τι γιγνόμενον, τηνικαῦτα θορυβέμεθα, καὶ παρασκευαζόμεθα³. Εἴ τι διματι συμβάνει, τοὺς μὲν ἐφ' ἀντὶ ἔλθωσι ταῦτ' ἔχειν κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν, ἥμιν δ' ὑστερίζειν, καὶ ὅσα ἀν δαπανήσωμεν ἄπαντα μάτῃν αὐναλώκεναι⁴. ὅ δέ μοι πλείστην αὐθυμίαν ἀπάντων παρέχηκεν, ὡκτὸν αὐτοκρύψομαι. ὅτι πολλῶν καὶ μεγάλων ὅντων χρημάτων, καὶ τῷ ναυτικῷ καὶ πόρων ἀπάντων, τούτων μὲν ὅδεις μέμνηται, τοῖν δυοῖν δὲ ὁ βολῶν⁵ τοῖν ἐκ τόκη, καὶ τῶν καλανδῶν⁶, καὶ τῆς ναυπνίας ἄπαντες.

¹ Philipp. i.² Orat. pro Megalopol.³ De rebus in Cher.⁴ Orat. de Re- pub. ordinand.⁵ Plutarch. de Vitand. Ære Alien.⁶ Anglice Settling-day between the Bulls and Bears

Vide

* 2

Vide pag. 24. et post verbum *contigisse* lin. ult. *Lege*

Ferunt Cassium Severum, omissa modestia et pudore,
non tam pugnare in dicendo solitum esse, quam rixari. Jam
¹ Dialogus de verò quod Severus neque ¹ infirmitate ingenii, neque inscita litterarum fecit, idem est etiam à τῷ δεῖνα factitatum
Orat. judicio et consilio. Cujus autem vix adumbrationem facietiarum et gravitatis in dicendo habet, ejusdem acerbitudinem dentemque maledicuum, vel imitando vel suopte ingenio effingit atque exprimit. Quare hunc custodem et conservatorem civium suorum cum viderem penè latrantem in Senatu, et adversarios morsu acerrimo lacerantem, saepe mihi veniebat in mentem Syracusani illius clamatoris.—

—Ἐοικεν ἡνίκ’ ἀν λέγη.

Τοῖς κυνιδίοισι τοῖσιν ἐπὶ τῶν τειχέων

² Αὐτοῖς γὰρ ἐπὶ τὸ βῆμα ὑλακτεῖ. ²

² Eupolis
πυλαις.

Vide pag. 27. et post verbum *publico* lin. 21. *Lege*

Jam si causis, quae inter se confligunt, omissis, ipsam τῷ δεῖνα et Foxii eloquentiam contendere quispiam me velit, ad verba Dionysii configiendum est, quibus dilucidè possim et accuratè exponere, ὁ πρὸς αὐτούς πάχω τὰς λέξεις. διομαι δὲ κοινόν τι πάθος ἀπάντων ἔρειν, καὶ ἐκ ἐμὸν ἴδιου μόνον. διταν μέν τινα τῶν τῷ δεῖνα ἀναγνώσκω λόγων, πολὺ τὸ ἐυταῖες ἔχω τῆς γνώμης, ὥσπερ οἱ τῶν σπουδείων ἀνλημάτων, ή τῶν δωρίων τε καὶ ἀρμονίων μερῶν ἀκροάμενοι. διταν δὲ τινὰ τῷ Φωξίᾳ λάβω λόγων, ἐνθεστῶ τε, καὶ δεῦρο κακεῖσε ἄγομαι, πάθος ἕπερον ἐξ ἕπερ μεταλαμβάνων, ἀπιστῶν, ἀγωνιῶν, δεδιώς, καταφρονῶν, μισῶν, ἐλεῶν, ἐννοῶν,

FH

MUSEVM
BRITANNICVM

ἰνοῶν, ὀργιζόμενος, Φθονῶν, ἀπαντά τὰ πάθη μελαλαμ-
Cάνων ὅσα κρατεῖν ανθρωπίνη; γνώμης πέφυκε.¹

¹ Dion. Hal.
Judic. de
Dem. pag.
176.

Vide pag. 28. et post verbum *aspernantur* lin. 9. *Lege*

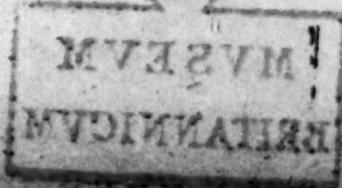
Ψυχρὸν κέαρ τῷ παιδίσ θερμοῖς ἔπι.
Τὸν δὲ τέ πως καὶ λεπτὸν ἄιμ' ἀεὶ τρέφου
Νήφειν τ' ἀπιστεῖν τ' ἀρθρα τῷ βίᾳ λέγει,
Ἄγέλαστον, ἀφιλον, καπροσῆγορον τέρας.

Vide pag. 36. et post verbum *excellum* lin. 18. *Lege*

Etsi de ea virtutis indole, quæ in τῷ δεῖνα inesse dicitur, nihil à me, concertandi causa, proferri debet, illud tamen mihi licere et integrum esse statuo, ut quasi subductis rationibus summam mearum de hac re cogitationum exponam. Huc verò apprimè faciunt hæc è Livio desumpta verba, et interdum à me, sicuti res postularet mutata. Mihi igitur videtur ὁ δεῖνα, “ non veris solùm virtutibus aliquantulum ornatus, sed arte quoque quadam ab iuventa in ostentationem earum compositus. Quare eorum, quæ de pudicitia ejus et temperantia” et in aspernandis voluptatibus propè quadam immanitate, “ vulgo ferebantur, nunquam ab ipso elusa fides est, quin potius aucta consilio quodam, nec abnuendi talia, nec palam affirmandi. Alia in hoc genere vera, alia affulata, admirationis humanæ in hoc juvene excesserant modum, quibus freta nuper civitas, ætati haudquaquam maturæ, tantam molem rerum permisit.”²

² Liv. lib. 26.
cap. 19.

Vide

37

Vide pag. 38. et post verbum *invidemus* lin. 12. *Lege*

Legimus enim in Euripide,

Τῷ πλεόνι γ' αἰεὶ πολέμιον καθίσ-άγκη

Τ' ἀλασσον — — —

* Phoen. 552.

De Argivis etiam nos docuit Isocrates, ὅτι τὰς ἐνδόξυς
καὶ πλειωτάτης τῶν πολιτῶν αὐτὸς ἀπολλύνσι, καὶ ταῦτα
δρῶντες, γίνω χαίροντιν, ὡς ὑδένες ἄλλοι τὰς πολεμίας ἀπο-
χείναντες.

* Orat. Phi-
lipp. pag. 165.
Edit. Basil.
1571.

Vide pag. 41. et post verbum *impediri* lin. 11. *Lege*

Quinetiam argumenta eorum pleraque videbantur no-
bis lepore potius elevanda, quam frangenda acri conten-
tione, eo quod istiusmodi opiniones jam pridem in hac re-
publica, non solum tenebris vetustatis, verum etiam luce
libertatis oppressæ sunt. Sed, fatis est supérque horum
cavillatorum sive ratiunculis sive maledictis à Burkio re-
sponsum ³ ea in sententia, quam verbis conceptis et am-
plissimis dixit de oratione à Rege habita, et cui nihil à
viris rei politicæ prudentissimis, neque addi neque demiri
potest.

³ Die Lunæ,
Jun. 14. 1784.

Vide pag. 41. et post verbum *Ομῆρος* lin. 32. *Lege*

Huncine credibile aut memorabile est, ut ὁ δεῖνα uno
unquam verbo violaverit? ut hominem omnibus litterarum
ornamentis redundantem, is cui, ut levissima dicam, multa
desint,

desint, spreverit atque irriferit. Profectò hoc, quicquid est, vel petulantiae, vel audaciæ, animi esse videtur pusilli, et ad rixandum proclivis, et ipsa malevolentia jejuni et inanis.

Quin vos, quotquot estis, qui vacuas τῷ δεῖναι, sed obtusas Burkio aures præbetis, à me nunc demùm accipite illud amplum et honorificum ipsius Jonsoni testimoniū. Ita enim, crebrò nobis, sèpè aliis audientibus, ita, inquit, ille gravissimus atque acerrimus censor dicebat, “ in neminem se unquam incidisse, qui, vel tantam varietatem rerum et copiam, quantam Burkius, memoria consecutus esset, vel oratione tam illuminatè, tamque abundantanter complexus.” Præterea, subridens, ut mos hominis erat, ³ Χλοσυρόισι προσώπαισι, neque ullam in tali amico levitatem, sed ingenium ad omnia versatile significans, illud addere solebat, “ ne τὰς υδρίαζόσας quidem posse cum Edmundo in triviis aut compitis cedere ser- mones, quin obstupescerent atque clamarent, ἔτος ἐξινος.” ³ Elian Var. Hist. lib. 9. Cap. 17. et Cic. Tus. Quæst. Pag. 402. Huncine igitur ut maledictis ultrò et impunè lacefierint juvenum greges, aut insulsi putidéque balbutientium, aut latrantium contumeliosè et inhumaniter? Non finam, non patiar, non feram.

Vide pag. 42. et post verbum laudandum lin. 28. Lege

³ Άλλη ήμεις δὲ τῷ σχοτύμεν, τίνι δᾶ συγγνώμην ἔχειν η μὴ ἔχειν, ἀλλὰ περὶ τῷ ὄρθως καὶ μὴ ὄρθως.³

³ Aristot. de Rep. lib. 2. cap. 9.

Vide pag. 46. et post verbum vivat lin. 6. Lege

Ad summum, fateri non reformidant, civitatis suæ saluti ipsum Allantopolam tum denique prospexit, cum vetaret

vetaret ne in foro, aut in republica gerenda ἀγύνειος verarentur.

¹ Τα μετράκια ταῦτι λέγω

² Aristoph.
Equ. 1372.

"Α τῶμυλεῖται τοιαδὲ καθήμενοι"

Σοφὸς γ' ὁ δεῖνα, δεξιῶς τ' ἐκ ἀπεθάνει

Συνεργτικὸς γαρ ἐστι, καὶ περαντικὸς,

Καὶ γνωμοτυπικὸς, καὶ σαφῆς, καὶ κρετικός.

Vide pag. 50 et post verbum *innititur* lin. 6. *Lege*

Quod si verum est omnes regendae civitatis rationes, omnia ipsius τὸ δεῖνα præclara studia, omnem omnium virorum Politicorum laudem atque industriam latere in tutela ac præsidio hujusce unius hominis, vero verius est quod ab Epicharmo dicitur.

ἐκ παντός ξύλου

² Epicharmus
^{iv} Τρίτη

Kιών γένηται.³

Vide pag. 50. et post verbum *permiseris* lin. 12. *Lege*

Est quædam, inter laudes Phocionis, et Novii fortunam, similitudo, quatenus uterque, cum esset τραχὺς καὶ σκυ-

³ Plut. in Vit. Θρωπὸς, ἐκλίσατο τὸν τὸ χρηστὸν προσηγορίαν. " At ³ Phocion. p. 746.

" cion inimicum ex civibus neminem affixit, ac ne pro
" inimico quidem habuit, sed quantum res postulabat:
" tantum ut adversus obstantes suis pro bono publico
" actionibus luctaretur, horridus erat, pertinax et impla-
" cabilis. Omnibus in cæteris placidum se communem-
" que

"que et humanum præbebat, lapsisque ferebat opem,
"atque periclitantibus advocatus aderat adversariis."

Hisce à moribus Phocionis quantum Novii vita abhorreat,
nihil attinet disputare. Sed quod contumeliosè et male-
dicè aiunt futurum, ut Afiae cujusdam Præfecti dolos,
neque castigare, ultrà quam summum jus postulet, neque
audire studeat, id sanè, quamvis incredibile esse statuerem,
Phocionis tamen auctoritate atque exemplo tueri possem,
ιγκαλούντων γὰρ τῶν φίλων δῆμος πουηρῷ τινι κρινομένῳ συνεπεν,
τοὺς χρηστοὺς ἐφη μὴ δεῖθαι βοηθείας.

¹ Ibid.

Vide pag. 52. et post verbum *patietur* lin. 14. *Lege*

Alienum à dignitate sua non putabit, cùm offensiones,
ut semper fecit, æquabilitate decernendi vitare, tum etiam
benevolentiam velle adjungere lenitate audiendi.

² Pro Muren.
pag. 366.

Vide pag. 53. et post verbum *videantur* lin. 7. *Lege*

Quid tandem est, cur se tantopere jaſtaret, suāmque
illam intempestivam molestāmque diligentiam ostentaret
enumerando τάς ἐπάλξεις ἀς κονιᾶθαι ἐφη δεῖν, καὶ τὰς
στρατώτων καταλόγους ἐς επεσκεύαζε, καὶ τὰς περὶ χρημάτων
λογίσμας καὶ λήρας.

³ Demost.
Olyath. 2.

Vide pag. 53. et post verbum *extimesco* lin. 29. *Lege*

Non sum nescius à quibusdam solere dici hosce βασιλεῳ,
ὅφθαλμος καὶ ὄλα, καὶ χεῖρας καὶ πόδας ⁴ partes τῆς δεῖνα ⁴Vid. Xenoph.
deseruisse. Vellem profectò ita se res haberet: at non et Aristot. de
deseruerunt repub. lib. 3. cap. 16.

deseruerunt—at Juvenes illos, qui amicitia aut dignitatis causa τῷ δεῖνᾳ favebant, sibi, quasi cupiditatum suarum ministros, vel potestatis suae satellites adjunxerunt—at modò in speculis atque insidiis, ut olim relictī, modò in aciem educti, in capite atque in cervicibus nostris restiterunt. At quos integros cives, et viros fortes, et cum reipublicæ salute, natura et fortuna conjunctos esse intelligunt, eosdem volunt de custodia civitatis cùm regiis inimiciis, tum popularibus suffragiis dejici et deturbari.

² Orat. pro
Muræn. p.
362.

Vide pag. 56. et post verbum *spectare* lin. 16. *Lege*

² Juven. Sat.
11. lin. 27.

Hisce suis virtutibus quasi fastigium quoddam impo-
nens, præceptum illud, quod è cœlo ² descenderat, probè
se tenere et religiosè servare jaſtat, auctius illud quidem
et longè emendatius, quàm è Pythio oraculo quondam
profluxisset,

³ Aeschyl.
Prom. Vincl.
lin. 309.

Γίγνωσκε σαυτὸν, καὶ μεθάρμοσαι τρόπος ³
νέας. Νέος γαρ καὶ τύραννος

Vide pag. 62. et post verbum *imperia* lin. 6. *Lege*

⁴ Fragm. 14.
Soph. Edit.
Brunck.
Quod aliter
legitur in Plu-
tarc. de cap.
ex inimic. util.
pag 89.

Φιλεῖ δὲ, πολλὴν γλῶσσαν ἔκχέας μάζην
Ἄκων ἀκέειν ἀπερ ἔκων εἶπεν κακῶς.

Vide pag. 62. et post verbum *boni* lin. 21. *Lege*

⁵ Sall. Bell.
Jug. par. 88.

Ipsum ⁵ fieri et gerere, est illud quidem in aliqua laude
ponendum, sed non tam sua sponte, quàm quòd paucis
ea ætate contigit. A me tamen minimè ὁ δεῖνα illud au-
dit,

diet, quod est à Timone, cùm Alcibiaden à populo honoratum vidisset, nimis contumeliosè et acerbè dictum
 Εὐγε ποιητὴς αὐξόμενος ὡς πᾶς μέγα γάρ αὐξη κακὸν ἀπασι-
 τύτοις.¹ Vellem profectò juvenis noster existimasset illam honorum viam rectissimam esse, quam ei optimi cives tri-
 tam reliquissent. Vellem “ magna cum gratia et gloria
 “ ad summam amplitudinem pervenisset ascendens gradibus
 “ magistratum, ut pater ejus fecerat, et reliqui clariiores² Brut. p. 152.
 “ viri.”³

¹Plutarch. Vit.
 Alcib. p. 199.

Vide pag. 69. et post verbum *arripuimus* lin. 10. *Lege*

Humfredus Sumnerus D. D. Etonensis, homo liberaliter eruditus, idemque ita bonus, ut non aliis quisquam sit melior, dixit mihi se edit. Princ. Cic. Cons. reperisse inter libros, quos sibi legasset pater suus Johannes Sumnerus S. T. P. Græcis Latinisque litteris vir absolutè doctus.

Rarissimum illum de Cicerone Principe librum G. Shuckburgius haud ita grandi pecunia nuper emit de Egertono Bibliopola Londinensi. Audiveram forte fortuna de versione hujus libelli Anglicana, quæ asservaretur in Bibliotheca doctissimi Theologi E. Aphorpii D. D. Amicus autem quidam meus, qui libri illius inspiciendi copiam à Reverendo viro impetraverat, in Epistolis ad me datis, ita eum descripsit. “ Forma, quam duodecimo vocant, est impressus, Paginisque constat 88. Caret etiam tractatu “ de progressu rei Politicæ, qui fuerat Ciceroni principi “ ab ipso Scriptore præfixus.” Versionis hujuscce titulum (in quo nomen Bellendeni, consultò, an casu prætermissum sit, nescio) itemque dedicationem lectoribus meis apponendam puto, simul ut rem paucis cognitam in medium proferam: simul ut ostendam, quo in pretio fuerit inter maiores nostros hoc ipsum Bellendeni opus

CICERO's

CICERO's PRINCE.
 THE REASONS AND COUNSLES
 FOR SETTLEMENT AND GOOD GO-
 VERNMENT OF A KINGDOM,
 COLLECTED OUT OF
 C I C E R O ' s W O R K S.

By T. R. Esq;

L O N D O N,

Printed for S. MEARNE, Bookbinder to the Kings Most
 Excel-lent Majesty, and are to be sold at his house in Little
 Britain, 1668.

To His
 Grace the DUKE of
 MONMOUTH
 AND
 BACCLEUGH, &c.

This Piece was once a Jewel (wrapt up in Latine) in
 the Cabinet of the Renowned Prince *Henry*, and composed
 by an excellent Artist out of the rich Mines of that famous
 Statesman, and Orator *M. Tullius Cicero*. It hath in it
 Maximes, which void of all stains, and Flaws of *Machi-avillian* Interest, are raised only upon principles of Honor
 and Virtue, which best become a Prince. In the dis-
 course, they are directed to a Sovereign, but may be of
 no less use to any great person, whose Birth or Quality
 may render him capable of Derivative Authority, in the
 management of affairs of State, and what is Honorable,
 and becoming a Prince, must needs be so in his Ministers,
 who should be his Imitators. Your Graces qualifications,

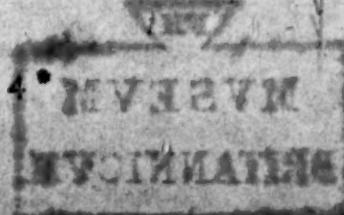
and

and Years may reasonably expect ere long to be called to imployment, in which your care and good conduct of your self may satisfie the expectation of the world, and divert the censures of a malicious Age, which your Grace prevents by considering your station, and that though your years are but few, yet Great Men as they are planted near the Prince, ought to be (like Trees on rich ground) sooner ripe for affairs than other of meaner condition, which cannot be without an early application of themselves to some serious thoughts of busines, either in the practice, and observation, of present transactions, or by reading what hath been done in the world before them; but of this your Grace is already sensible; so that I have selected this for its Brevity only, to lye by you as a Memorial to prompt you to put these Maximes, in time, into such practice, as may gain you that Honor and esteem in the World, to which with a Laudable Ambition, you ought to aspire, and render your self serviceable to your King and Country, which is, in this the sole design, and most earnest desire of

Your Graces

*in all duties of a faithful
and humble servant,*

T. R.

Vide

Vide pag. 74. et post verbum *statuam* lin. 7. *Lege*

¹ Cellarii curæ posteriores.
pag. 93. edit. " Aurea ex ætate, inquit ¹ Cellarius, cùm pauci scrip-
tores ad nostra tempora pervenerint, nimis pauper La-
tina. " tinitas esset, si nihil approbandum sit, quod è Cicerone
aut æquali non habeamus. Altera quoque ætas, quæ
argentea dicitur, subvenire nobis debet, quæ non solùm
compensat, si qui libri superioris ævi interierunt; sed
subinde etiam, ut fieri solet successu temporum, nova
verba, non minus eleganter tamen, et suffragio populi
Romani formata superaddit."

Vide pag. 74. et post verbum *defint* lin. 23. *Lege*

Non defuturos esse scio, qui ægrè ferant, me con-
junctionibus quibusdam, et adverbiis apices subinde affix-
isse. At non mēum est tenuiter et *καλὰ μῆτρα* respondere
ad istos loquaces subarrogantésque rixatores, qui in hisce
quæstiunculis tricari solent, et Laureolam, ut dicitur, in
Mustaceo quærunt. Scriptores profectò Romani, quid in
hoc genere, vel fecerint, vel non fecerint, subturpe esset
nescire. Quare omnia, quæ à Dausquo, à Schurzfleischio,
à Norisio, à Lipsio, à Schellero, à Noltenio aliisque benè
multis Orthographiæ, ² ut ita dicam, auctoribus disputata
² V. Longus.
F. Caper. Qu.
T. Scaurus
&c. vid.
Putsch. Gram.
A. A.
sunt, qua potui, diligentia maxima, legi relegique; sed
morem in hac levi re, nescio quomodò, fecit ipse recen-
tiorum usus, qui sanè, cùm, ex quo fonte profluxerit,
haud ignarus sum, tūm, quod veterum scriptorum exem-
pto careat, non ita valdè labore.

MVSEVM

BRITANNICVM